

Titulació	Tipus	Curs
Història	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Cortadella Morral

Correu electrònic: jordi.cortadella@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Coneixements bàsics (introductoris) en Història Antiga del Pròxim Orient, Grècia i Roma.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura es analitzar les principals estructures socials i polítiques de les civilitzacions mediterrànies durant l'Antiguitat. En primer lloc, ens centrarem en el context del mediterrani oriental del III-II mil·lennis a.C, i en l'impacte d'aquesta zona sobre les àrees perifèriques mediterrànies, afectades pels fenòmens d'intercanvi, colonitzadors, migratoris i conquestes. En segon lloc, ens fixarem en aquells fenòmens i esdeveniments que van propiciar la unitat mediterrània, tant a nivell cultural com polític. També serà important aprofundir en l'aspecte institucional i en qüestions de vida quotidiana. Per assolir els nostres objectius serà important familiaritzar-se amb les fonts primàries disponibles (textuals i arqueològiques), que caldrà relacionar amb les interpretacions històriques.

Competències

- Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa. Saber utilitzar de manera experta les possibilitats d'Internet.
3. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari.
4. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional.
5. Dominar i identificar la història nacional pròpia.
6. Dominar la història universal de l'antiguitat.
7. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
8. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics.
9. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
10. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
11. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
12. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
13. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
14. Interpretar les fonts materials i documentals.
15. Reconèixer la importància de controlar la qualitat dels resultats del treball i de la seva presentació.
16. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.

Continguts

Primera part. El primer mediterrani (22000 - 1000 aC)

1. Aïllat en aïllament (22000 - 3000 aC)
2. Coure i bronze (3000 - 1500 aC)
3. Mercaders i herois (1500 - 1250 aC)
4. Pobles del mar i pobles de la terra (1250 - 1100 aC).

Segona part. El segon mediterrani (1000 aC -600 dC)

1. Comerciants de púrpura (1000 - 700 aC)
2. Els hereus d'Ulisses (800 - 550 aC)
3. El triomf dels tirrens (800 - 400 aC)
4. Cap al jardí de les Hespèrides (1000 - 400 aC)
5. Talasocràcies (550 - 400 aC)
6. El far del mediterrani (350 aC -100 dC)
7. «em sembla bé que Cartago no existeixi» Plu. Cat. Ma. 27, 2 (400 aC - 146 dC)
8. «nostre mar» (146 aC - 150 dC)
9. Antigues i noves fes (1 - 450)
10. Des-integració (400 - 600)

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	35	1,4	
Pràctiques i seminaris	10	0,4	1, 8, 9, 12, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Preparació activitats pràctiques	15	0,6	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tutories	10	0,4	2, 15
Tipus: Autònomes			
Lectura de bibliografia	30	1,2	2, 11, 12, 13, 14, 16
Preparació de les activitats i de les proves escrites	45	1,8	1, 2, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

- Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi personal.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	40	1,5	0,06	3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 16
Treball de pràctiques	60	3,5	0,14	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de 3 notes:

1.- AVALUACIÓ CONTÍNUA-A (20% de la nota final): Una activitat pràctica individual relacionada amb l'anàlisi de fonts primàries. Les pràctiques són obligatòries, necessàries per a presentar-se a l'examen.

2.- AVALUACIÓ CONTÍNUA-B (40% de la nota final): Una activitat pràctica grupal relacionada amb l'anàlisi de la bibliografia especialitzada. Les pràctiques són obligatòries, necessàries per a presentar-se a l'examen.

3.- EXAMEN (40% de la nota final): Es farà en horari de classe i constarà de 2 activitats: a) el

desenvolupament d'un tema, a escollir entre varies opcions; b) el comentari d'un document literari o

arqueològic.

Per tenir dret a la re-avaluació d'una activitat suspesa cal haver-se presentat a totes les proves (examen i activitats pràctiques) i haver-ne aprovat almenys una.

Aquesta assignatura ofereix la possibilitat d'acollir-se a una "Avaluació Única".

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total (AVALUACIÓ CONTINUADA) o bé lliurar totes les proves previstes (AVALUACIÓ ÚNICA).

La nota màxima que un estudiant pot obtenir a la recuperació és de 5.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

- ALBULAFIA, D., *El gran mar. Una historia humana del Mediterráneo*, Crítica, Madrid, 2019.

- AUBET, M.E., *Tiro y las colonias fenicias de Occidente*, Ed. Bellaterra, Barcelona 2009.

- BRAUDEL, F., *Memorias del Mediterráneo: Prehistoria y Antigüedad*, Ed Cátedra, Madrid, 1998.

- DICKINSON, O., *El Egeo, de la Edad del Bronce a la Edad del Hierro*, Ed. Bellaterra, Barcelona 2010.

- GRACIA, F., MUNILLA, G., *Protohistoria: pueblos y culturas en el Mediterráneo entre los siglos XIV y II a.C.*, Universitat de Barcelona, Barcelona 2004.

- GRIMAL, P., *La formación del Imperio romano*, Siglo XXI, Madrid 1990.

- GÓMEZ ESPELOSÍN, F.J., *Historia de Grecia Antigua*, Akal Textos, Madrid 1995.

- GRAS, M., *El Mediterráneo arcaico*, Alderabán, Madrid, 1999.

- KARAGEORGHIS, V., *Chipre, encrucijada del Mediterráneo Oriental 1600-500 a.C.*, Bellaterra, Barcelona 2004.

- LOPEZ BARJA, P., *Historia de Roma*, Akal Textos, Madrid 2004.
- REDFORD, D.B., *Egypt, Canaan and Israel in Ancient Times*, Princeton University Press, Princeton 1992.
- PLÁCIDO, D., ALVAR, J., GONZÁLEZ WAGNER, C., *La formación de los estados en el Mediterráneo occidental*, Síntesis, Madrid 1991.
- POTER, D.S. (ed.). *A companion to the Roman Empire*, Blackwell, Oxford, 2006.
- OSBORNE, R. *La formación de Grecia, 1200 - 479 a.C.*, Crítica, Barcelona, 1998.

Programari

Campus Virtual, projectat a l'aula amb un canó projector.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt